

Съветник

Данъци и такси на моята фирма

Актуализация • Година 3 • Брой 39 • декември 2019.

- ✓ Класификация на лизинговите договори по ЗДДС
- ✓ Третиране по ЗДДС на ваучерите за конкретна цел
- ✓ Особености при определяна на данъчния финансов резултат и данъчни облекчения на юридическите лица – земеделски стопани

РС Издателство и
Бизнес Консултации

www.straton.bg

Съветник: Данъци и такси на моята фирма

Доставки на стоки

A

Третиране по ЗДДС при безвъзмездни доставки на стоки	A 1.1
Класификация на лизинговите договори по ЗДДС	A 1.2
Изискуеми документи за доказване на извършена ВОД	A 2
Третиране по ЗДДС при продажба на стоки за трета страна, превозени до друга държава членка и на доставка на стоки с получател от ЕС, превозени до трета страна	A 2.1
Тристранни операции – същност, документирание и деклариране	A 3
Данъчно събитие и изискуемост на ДДС при вътреобщностно придобиване на стоки	A 3.1
Вътреобщностно придобиване на стоки, които не пристигат на територията на България (чл. 62, ал. 2 от ЗДДС)	A 3.2
Дистанционни продажби на стоки – същност, особености, специфична регистрация, деклариране в отчетните регистри	A 4
Третиране по ЗДДС на доставки на стоки, извършени чрез сайт за електронна търговия	A 5

Доставки на услуги

B

Условия за прилагане на намалена данъчна ставка при настаняване в хотели и подобни	B 1
Намалена ставка при настаняване – примери	B 1.1
Прилагане на нулева ставка за доставки на свързани с внос услуги по чл. 36а от ЗДДС	B 1.2
Данъчни аспекти на разходите за подобрения върху наети активи	B 1.3
Прилагане и доказване на нулева ставка на ДДС при транспортните услуги	B 1.4
Третиране по ЗДДС на ваучерите за конкретна цел	B 1.5
Място на изпълнение по доставка на юридически услуги по повод недвижим имот	B 2
Място на изпълнение при доставка на услуга – общи положения	B 2.1
Пътнически транспорт – място на изпълнение и облагане по ЗДДС	B 2.2
Място на изпълнение при транспорт на стоки – диаграма	B 2.3
Механизъм за обратно начисляване на данъка върху добавената стойност	B 3.1
Обратно начисляване на данъка и издаване на протокол по чл. 117 от ЗДДС – примери	B 3.2

Данъчен кредит**D**

Данъчен кредит – общи положения. Понятие за данъчен кредит и право на приспадане на данъчен кредит	D 1
Право на приспадане на данъчен кредит за налични активи и получени услуги преди регистрацията	D 1.2
Общи положения. Ограничения на правото на приспадане на данъчен кредит	D 1.3
Право на приспадане на данъчен кредит за леки автомобили	D 1.4
Право на приспадане на частичен данъчен кредит	D 1.5
Частичен данъчен кредит – коефициент на определяне и корекция	D 1.6
Корекции на ползван данъчен кредит – общи принципи и приложими норми	D 2.0.0
Корекции на ползван данъчен кредит при изменение на данъчната основа, при разваляне на доставка и при промяна вида на доставката	D 2.0.1
Корекции на ползван данъчен кредит при унижожаване, липси и брак на стока	D 2.0.2
Корекции на приспадат данъчен кредит при промяна в начина на използване на стока или услуга	D 2.0.3
Корекции на ползван данъчен кредит при последваща доставка на стока или услуга	D 2.0.4
Ограничения за корекции на ползван данъчен кредит	D 2.1
Корекция в увеличение на ползван ДК	D 2.2
Преходен режим за увеличение на ползвания данъчен кредит във връзка с промените в чл. 79, ал. 8 от ЗДДС, в сила от 01.01.2017 г.	D 2.3
Примери за годишни корекции на ползван данъчен кредит по ЗДДС	D 2 4.1
Пример за корекции на ползван данъчен кредит по ЗДДС за недвижим имот	D 2 4.2
Съдебна практика относно правото на приспадане на данъчен кредит и условия за нейното прилагане	D 3
Отговорност на лицата в случаите на злоупотреба с ДДС	D 4

Специфични режими**E**

Специален ред на облагане при доставка на обща туристическа услуга – общи положения	E 1
Специален режим за облагане маржа на цената	E 2
Специален режим за касова отчетност на ДДС	E 3
Обхват и приложение на механизма за обратно начисляване на ДДС по доставки в страната	E 5

Регистрация и дерегистрация по ЗДДС**F**

Формиране на облагаем оборот за регистрация по ЗДДС на заложна къща	F 1
---	-----

Кратък обзор на последните промени в режима за регистрация и дерегистрация по ЗДД	F 1.1
Права и задължения по ЗДДС на наследниците при смърт на регистрирано физическо лице	F 2
Приложение № 9 към чл. 77, ал. 4	F 2.1
Приложение № 37 към чл. 119а	F 2.2

Документиране на доставките. Деклариране и плащане на данъка. Корекции на грешки

G

Особености при попълване на дневника за покупките	G 1
Особености при попълване на дневника за продажбите	G 1.2
Наложен платеж – същност и третиране по ЗДДС	G 1.3
Приложение на ЗДДС при продажба на лотарийни билети от разпространител	G 1.4
Особености при попълване на Приложение № 6 от ППЗДДС „Справка за извършеното приспадане на ДДС”	G 2
Особености при попълване на VIES декларация	G 2.1
Особености при попълване на справка-декларацията по ч. 125, ал. 1 от ЗДДС	G 2.2
Включване на ВОД, ВОП и тристранни операции в отчетните регистри по ЗДДС	G 2.3
Специфични особености при нормалната процедура по прихващане, приспадане и възстановяване на ДДС	G 3
Процедура за ускорено възстановяване на данък по чл. 92, ал. 3 от ЗДДС	G 3.1
Корекция на грешно или неправомерно начислен ДДС при влязъл в сила ревизионен акт при доставчика и/или получателя	G 4

Възстановяване на ДДС от ЕС

H

Процедури за възстановяване на ДДС от ЕС и извън ЕС	H 1
Използване на DKV-карти в международния транспорт	H 2

Корпоративен данък

I

Данъчно третиране по реда на ЗКПО при унищожаване на заболели животни	I 1
Разходи за услуги, които не са документално обосновани по смисъла на ЗКПО	I 1.1
Прилагане на изискванията за документална обоснованост съгласно ЗКПО при извършване на търговия чрез интернет	I 1.2
Последици по ЗКПО при липса на касова бележка съгласно ЗДДС и Наредба Н-18 от 13.12.2006 г.	I 1.3
Данъчни регулации във връзка с промените в счетоводното законодателство относно отчитането на лизинговите договори	I 1.4
Признаване на данъчни цели на разходи за командировка	I 2

Данъчно третиране на счетоводни разходи, представляващи неизплатени доходи на физически лица	I 2.1
Видове доходи на физически лица в обхвата на чл. 42 от ЗКПО	I 2.2
Данъчно третиране по ЗКПО на биологични активи и селскостопанска продукция	I 2.3
Регулиране на неизплатените задължения за целите на ЗКПО	I 2.4
Регулиране за целите на ЗКПО на счетоводните приходи и разходи от преоценки и отписване на вземания	I 2.5
Данъчно третиране на неизползвани компенсиреми отпуски (чл. 41 от ЗКПО)	I 2.5.1
Режим за регулиране на слабата капитализация за данъчни цели	I 2.6
Данъчен амортизационен план – същност на данъчния амортизационен план	I 3
Данъчен амортизационен план – първоначално съставяне, начисляване на данъчни амортизации и последващо водене	I 3.1
Третиране по ЗКПО на инвестиционни имоти	I 3.2
Пренасяне на данъчна загуба по реда на ЗКПО	I 4
Третиране по ЗКПО на приспаднат данъчен кредит за налични активи при егистрация или повторна регистрация по ЗДДС	I 5
Попълване на ГДД по чл. 92 от ЗКПО (образец 1010)	I 6
Процедура за подаване на годишна данъчна декларация по чл. 92 от ЗКПО	I 6.2
Корекции след срока за подаване на годишната данъчна декларация по чл. 92 от ЗКПО	I 6.3

Авансови вноски за корпоративен данък J

Авансови вноски – общи положения	J
Авансови вноски – промени и лихви + Декларация чл. 88 – обр. 1020	J 0
Нетни приходи от продажби по смисъла на ЗКПО	J 1

Преотстъпване на данък. Данъчни облекчения L

Данъчните преференции за предприятия съгласно ЗКПО	L 1
Липсата на подлежащи на принудително изпълнение публични задължения като условие за ползване на данъчни облекчения	L 2
Данъчни привилегии, предвидени в ЗКПО	L 3
Особености при определяне на данъчния финансов резултат и данъчни облекчения на юридическите лица – земеделски стопани	L 4

Данък върху разходите M

Данък върху представителните разходи по ЗКПО	M 1
--	-----

Облагане с данък върху разходите по ЗКПО на социалните разходи, предоставени в натура	M 2
Социални разходи, предоставени в натура по смисъла на ЗКПО – определения и критерии	M 2.2
Какво означава критерият „общодостъпност“ на социалните придобивки за целите на данъчното облагане?	M 2.3
Допълнения към изискванията в ЗКПО относно образците на ваучерите за храна и към лицата, осъществяващи дейност като оператори на ваучери за храна	M 2.4

Сделки между свързани лица. Активи на предприятието, предоставени за лично потребление. Отклонение от данъчното облагане

O

Сделки с лица, регистрирани в юрисдикции с преференциален данъчен режим	O 1.1
Определяне на пазарна лихва по заеми между свързани лица – нефинансови предприятия	O 1.2
Определение за свързани лица. Анализ на практиката по прилагането на § 1, т. 3 от Допълнителните разпоредби на ДОПК	O 1.3
Данъчни регулации във връзка с промените в счетоводното законодателство относно отчитането на лизинговите договори	O 1.4
Методите за определяне на пазарните цени и прилагането им в практиката на ВАС. Данъчно третиране по ЗКПО на договори за заем и наем между свързани лица	O 1.5
Третиране по ЗКПО на разходите за ползване на активи за лични нужди – коментар	O 2
Начисляване на ДДС при предоставяне за ползване на актив за лични нужди	O 2.1
Промени ЗДДС от 01.01.2016 г. – лични нужди	O 2.3
Облагане по ЗКПО на разходите в натура, свързани с лично потребление на служебни активи и персонал	O 2.4
Голяма касова наличност по баланса или дивидент като скрито разпределение на печалбата	O 3
Регулация на сделките между свързани лица и отклонение от данъчно облагане. Принцип на независимите пазарни отношения.	O 3.1
Някои аспекти във връзка с проверките на НАП при значими количества материални запаси по балансите на предприятията спрямо размера на приходите от продажби	O 3.2
Скрито разпределение на печалба – същност на понятието, данъчна регулация и примери за приложимост	O 3.3
Вътрешногруповите услуги като средство за отклонение от данъчно облагане в практиката на ВАС	O 3.4
Отговорност на трети лица съгласно чл. 19 от ДОПК	O 4
Кратък обзор на указание на НАП по прилагането на чл.19 от ДОПК	O 4.1

Данъци, удържани и внасяни от платеща на дохода **P**

Процедура по годишно изравняване на данъка за доходи от трудови правоотношения	P 1
ЗДДФЛ – текст на закона с последни промени	P 2
Справка чл.73 ЗДДФЛ – попълване	P 3
Задължение за предоставяне на информация по чл. 73а от ЗДДФЛ	P 4

Облагане на ЕТ и приравнени на тях физически лица **Q**

Облагане доходите на физически лица – търговци по Търговския закон, но нерегистрирани като еднолични търговци	Q
Използване на лично имущество в дейността на едноличния търговец	Q 1

Данъци, внасяни от получателя на дохода. Годишно облагане доходите и годишна данъчна декларация **R**

Подаване на годишна данъчна декларация по чл. 50 от ЗДДФЛ	R 1
Корекции след срока за подаване на годишната данъчна декларация по чл. 50 от ЗДДФЛ	R 1.1
Подаване на годишна данъчна декларация по чл. 50 от ЗДДФЛ за доходи на починало лице	R 2
Данъчно облагане на придобити доходи от физически лица от продажбата на изработени от тях предмети или изделия и продадени по електронен път	R 3
Облагане по ЗДДФЛ на доходи от сделки, свързани с отстъпено право на строеж срещу обезщетение	R 4

Необлагаеми доходи. Данъчни облекчения **S**

Някои особености при данъчното облагане на доходите на физическите лица от продажба на недвижими имоти	S 1
Ползване на данъчно облекчение за дарения	S 2
Ползване на данъчно облекчение за деца чрез работодателя	S 3
Данъчните преференции за физически лица съгласно ЗДДФЛ	S 4
Данъчни облекчения за физически лица по ЗДДФЛ	S 5

Международно данъчно облагане **T**

Облагане на дивиденди и на авторски и лицензионни възнаграждения, разпределени или платени между свързани дружества от различни държави – членки на ЕС	T 1.1
Облагане по ЗДДФЛ на доходи от наем на чуждестранни физически лица, изплатени от предприятия и самоосигуряващи се лица	T 2.1

Процедура за прилагане на СИДДО по отношение на доходите и имуществата на чуждестранните лица от източник в България	T 3
Определение за действителен притежател на дохода – практика на ВАС	T 3.1
Облагане на място на стопанска дейност при наличие на СИДДО	T 4
Данък върху недвижимите имоти	U
За някои задължения на предприятията по реда на ЗМДТ	U 0
Данък върху недвижимите имоти и такса за битови отпадъци по ЗМДТ	U 1
Данък върху недвижимите имоти по ЗМДТ	U 1.1
Такса за битови отпадъци по ЗМДТ – същност, задължени лица, основа за изчисляване, срокове за плащане и изключения	U 1.2
Подаване на декларация по чл. 14 от ЗМДТ за облагане с данък върху недвижимите имоти	U 2
Данък върху превозните средства	V
Обекти, субекти, размер и срокове за плащане на данъка върху моторните превозни средства	V 1
Декларация за притежавано превозно средство по чл. 54, ал. 4 от ЗМДТ	V 2
МПС освободени от местен данък	V 3
Туристически данък	W
Облагане с туристически данък по ЗМДТ	W 1
Патентен данък	X
Облагане с патентен данък по ЗМДТ	X 1
Облагане по ЗМДТ с данък върху таксиметров превоз на пътници	X 2
Данъчен календар	Z
Данъчно-осигурителен календар за м. януари 2019 г.	Z 1
Данъчно-осигурителен календар за м. февруари 2019 г.	Z 2
Данъчно-осигурителен календар за м. март 2018 г.	Z 3
Данъчно-осигурителен календар за м. април 2019 г.	Z 4
Данъчно-осигурителен календар за м. май 2019 г.	Z 5
Данъчно-осигурителен календар за м. юни 2019 г.	Z 6
Данъчно-осигурителен календар за м. юли 2019 г.	Z 7
Данъчно-осигурителен календар за м. август 2019 г.	Z 8

Данъчно-осигурителен календар за м. септември 2019 г.	Z 9
Данъчно-осигурителен календар за м. октомври 2019 г.	Z 10
Данъчно-осигурителен календар за м. ноември 2019 г.	Z 11
Данъчно-осигурителен календар за м. декември 2019 г.	Z 12

Интрастат**А А**

Праг за опростено деклариране по системата Интрастат

АА

Класификация на лизинговите договори по ЗДДС

Елена Илиева, данъчен експерт

Правната форма на лизинговите договори е уредена в глава двадесет и трета от Търговския закон. Съгласно чл. 342 от закона с **договора за лизинг** лизингодателят се задължава да предостави за ползване вещь срещу възнаграждение. С договора за **финансов лизинг** лизингодателят се задължава да придобие вещь от трето лице при условия, определени от лизингополучателя, и да му я предостави за ползване срещу възнаграждение. Лизингополучателят може да придобие вещта по време на договора или след изтичане на срока му. Лизингодателят има задълженията на наемодател съгласно чл. 230 от Закона за задълженията и договорите (чл. 344 от Търговския закон). Лизингополучателят има задълженията на наемател съгласно чл. 232 и чл. 233, ал. 2 от Закона за задълженията и договорите, както и задължението да върне вещта след изтичане срока на договора (чл. 345 от Търговския закон). За договора за лизинг се прилагат съответно правилата на договора за наем с изключение на чл. 229, ал. 3, чл. 231, ал. 1 и 2, чл. 233, ал. 1, чл. 235, чл. 236, ал. 1, чл. 237, чл. 238 и чл. 239 от Закона за задълженията и договорите (чл. 347, ал. 2 от Търговския закон). Видно от цитираните законови норми за класификацията на лизинга по смисъла на Търговския закон е без значение какви са условията, при които лизингополучателят ползва актива и в двете си разновидности – оперативен (експлоатационен) или финансов, **договорът за лизинг чисто юридически представлява специфична форма на наемен договор**.

На практика обаче съществува коренна разлика между договора за оперативен и договора за финансов лизинг. Докато **оперативният лизинг притежава характеристиките на наемен договор, то договорът за финансов лизинг представлява по същество покупка на актив с финансиране**. По определение, при договора за финансов лизинг лизингодателят придобива актив, който е конкретно определен от лизингополучателя в съответствие с неговите потребности, с единствената цел да го предостави за ползване срещу възнаграждение на същия този лизингополучател, т. е. икономическата изгода на лизингодателя се определя не от характеристиките на самия актив, а от възнаграждението за ползването му, изплащано от лизингополучателя и действителен ползвател на актива. По тази причина в повечето случаи **при финансовия лизинг лизингодателят прехвърля на лизингополучателя всички рискове и изгоди от собствеността върху актива** и запазва за себе си формалното право на

собственост само с цел да гарантира изплащането на лизинговите вноски. Това право на собственост обичайно се прехвърля на лизингополучателя или на посочено от него трето лице в края на договора при преференциални условия, а може да бъде вписано и като задължение в самия лизингов договор. Съответно лизинговите плащания, подобно на вноските по кредит, в повечето случаи се състоят от две компоненти – главница и лихва, а срокът на лизинговия договор покрива по-голямата част от полезния живот на актива. Следователно по същество **лизингополучателят по финансов лизинг ползва като фактически собственик даден актив за срок, покриващ по-голямата част от неговия полезен живот, като заплаща цената му разсрочено и с надбавка (лихва), представляваща възнаграждение за ползването финансиране.**

За целите на счетоводното законодателство и в изпълнение на принципа за предимство на съдържанието пред формата лизинговите договори се разграничават съгласно същността си, а не според правната си форма, както е регулирана в Търговския закон. Съгласно разпоредбите на СС 17 „Лизинг” „финансов лизинг” е лизингов договор, при който наемодателят прехвърля на наемателя в значителна степен всички рискове и изгоди, свързани със собствеността върху актива, като самото право на собственост може да бъде или да не бъде прехвърлено. За да се определи конкретно в кои случаи може да се счита, че лизингополучателят фактически държи актива като собственик и понася всички рискове и изгоди от собствеността, в стандарта са формулирани конкретни критерии. При изпълнението на един или няколко от тях, **за счетоводни цели договорът се класифицира като финансов лизинг, независимо каква е правната му форма.**

Следователно принципно **не е невъзможно даден лизингов договор юридически да е финансов лизинг** съгласно чл. 342, ал. 2 от Търговския закон, т.е. лизингодателят да е закупил конкретен актив съгласно условията, определени от лизингополучателя, **но за счетоводни цели договорът да се класифицира като оперативен лизинг**, тъй като условията, по които лизингодателят предоставя актива за ползване на лизингополучателя не могат да се определят като фактическо прехвърляне на всички рискове и изгоди от собствеността, не са изпълнени критериите в СС 17 и съответно не може да се счита, че лизингополучателят държи актива като собствен. При лизинговите договори на автомобили със стандартно изпълнение това е нерядко срещан вариант, защото те са оборотна стока и дори и лизингополучателят да се откаже от сделката, лизингодателят няма да претърпи съществени негативи, тъй като може да предостави актива за ползване другиму. Обаче при финансов (от правна гледна

точка) лизинг на специфично оборудване, например, може да се очаква, че и за счетоводни цели договорът ще покрива критериите за финансов лизинг, тъй като в противен случай лизингодателят едва ли би имал търговски интерес да придобива стока със специфично предназначение по чужда поръчка и за чужди нужди, която не би могъл лесно да реализира, ако конкретният лизингополучател се откаже от сделката.

Трудностите при класификацията на лизинговите договори **за целите на ЗДДС** произтичат от посоченото по-горе разминаване между правната форма и фактическото съдържание на договора за финансов лизинг. В ЗДДС не се съдържа самостоятелно определение за лизинг и приложение намират нормите на Търговския закон, регулиращи този вид договори, т.е. формално за целите на ЗДДС **лизинговият договор би следвало да представлява доставка на наемна услуга**. При доставките по договори за оперативен лизинг тази постановка не създава проблем, тъй като тези договори без съмнение в същността си представляват вид наемна услуга. Проблематично обаче е приложението на тази конструкция при класификацията на **финансовия лизинг**, тъй като, когато тези договори де факто представляват доставка на стока, третирането им за целите на ЗДДС като доставка на наемна услуга би застрашило функционирането на общата система на данъка върху добавената стойност в ЕС. Съгласно чл. 14, §1 от Директива 2006/112/ЕС „**доставка на стоки**“ означава прехвърлянето на правото за разпореждане с материална вещ като собственик и в този смисъл целта на директивата може да бъде застрашена, ако критериите за наличие на доставка на стоки - един от трите вида облагаеми доставки, зависят от изпълнението на различни условия за всяка държава-членка, както и от формални условия за прехвърляне на права на собственост.

Защо е толкова важно **разграничението „доставка на стока“ или „доставка на услуга“** при лизинговия договор?

- Ако договорът се третира като **доставка на стока**:
  - ДДС се дължи в пълен размер при предаването на стоката, т.е. в началото на лизинговия договор;
  - при лизингов актив – лек автомобил, важи ограничението за приспадане на данъчен кредит по чл. 70, ал. 1, т. 4 и т. 5 от закона.
- Ако договорът се третира като **доставка на услуга**:
  - ДДС се начислява върху всяка лизингова вноска (разсрочва се);
  - не е в сила ограничението по чл. 70, ал. 1, т. 4 и т. 5 от закона и е налице правото на приспадане на данъчен кредит за начисления данък по лизинговите вноски за леки автомобили.

